

Rapporterende enhet: Helsam

Rapportert av: Nina K. Vøllestad
Knut Tore StokkePeriode:
15.12.17

Økonomirapport Helsam prognose 2018 – 22

5-årig prognose

Prognosen for 2018 – 22 viser at instituttet står ovenfor en situasjon hvor vi forventer akkumulert overforbruk på basis i løpet av 2018, og at vi vil trenge perioden framover mot 2022 for å oppnå balanse i basisøkonomien. Helsam er med dette i en krevende økonomisk situasjon, men vi mener det er forsvarlig å forvente at vi tar igjen overforbruket utover i perioden. En vesentlig faktor i denne vurderingen er at overforbruket i år og neste år i stor grad kan relateres til midlertidige aktiviteter. I tillegg vil vi i prognoseperioden ha betydelig avgang for pensjonsalder, noe som om nødvendig kan gi rom for ytterligere kostnadsreduksjon.

Overforbruket i 2018 skyldes i stor grad egenandeler i Scientia Fellows postdocer og restartede phd-prosjekter. Dette gir en betydelig overoppfyllelse av måltallet for rekrutteringsstillinger på basis, men overforbruket kommer også som følge av en langsiktig omstilling til varig reduserte basisinntekter.

Den største risikoen knyttet til prognosen er forventningene til nettobidrag fra den eksterntfinansierte virksomheten. Se nærmere beskrivelse nedenfor.

Instituttets økonomiske handlingsrom skapes i stor grad gjennom utviklingen i nettobidraget og i avganger i faste stillinger ettersom personalkostnadene utgjør 90% av kostnadene og utviklingene i basisinntekter forventes å være relativt stabil. Handlingsrommet er tidlig i prognoseperioden svært lite ettersom det først er fra 2019 av vi begynner å få avganger i faste stillinger, senere i perioden styrkes handlingsrommet noe gjennom planlagte nytilsetninger. På den andre siden så vil det akkumulerte overforbruket bidra til å svekke handlingsrommet i denne perioden.

Helsam har ikke foretatt forhåndsdisponeringer.

Basisvirksomhet

Basisvirksomhet	Regnskap 2016	Prognose 2017 per T2	Antatt resultat 2017-til grunn for prognosene*	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Inntekter	-106 033 859	-95 357 619	-95 357 619	-102 568 895	-95 790 930	-95 485 025	-93 478 786	-92 262 786
Personalkostnader	108 032 199	116 150 763	116 354 457	119 538 885	116 394 041	113 962 046	109 112 680	104 919 372
Driftskostnader	12 918 813	12 915 271	12 300 146	15 585 202	12 686 493	11 998 800	11 800 970	11 696 399
Investeringer	4 472 798	1 999 785	1 799 785	2 413 588	1 732 718	1 682 718	1 682 718	1 682 718
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	19 389 951	35 708 200	35 096 769	34 968 780	35 022 321	32 158 539	29 117 582	26 035 702
Nettobidrag	-29 543 232	-24 358 417	-22 500 000	-28 384 377	-31 134 640	-28 975 249	-32 640 180	-33 959 144
Prosjektavslutning	746 854	2 017 493	-630 000	440 521	-882 711	877 683		
Isolert mer-/mindreforbruk med nettobidrag og prosjektavslutning	-9 406 427	13 367 276	11 966 769	7 024 925	3 004 971	4 060 973	-3 522 598	-7 923 442
Overført fra i fjor	-5 130 341	-14 536 768	-14 536 768	-2 570 000	4 454 925	7 459 896	11 520 869	7 998 270
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-14 536 768	-1 169 492	-2 570 000	4 454 925	7 459 896	11 520 869	7 998 270	74 828

Inntekter

Tildelingen av basisinntekter for 2018 er 89,7 mill kr, en vekst på ca 5,4 mill sammenlignet med inneværende år og uten å ta hensyn til lønns- og prisvekst. 1,4 mill av veksten er øremerket primært til Senter for global helse og produksjon av en MOOC. For 2018 er det også lagt inn kjente basisinntekter som kommer i tillegg til tildelingsbrevet. Det gjelder blant annet frikjøp av forskningssjef, frikjøp av ny programleder for medisinstudiet, delfinansiering av restartede phd-prosjekter og tildelte forskningsinfrastrukturmidler. Disse øremerkede inntektene bidrar i utgangspunktet ikke til å øke instituttets økonomiske handlingsrom ettersom de gjennomgående fører med seg tilsvarende midlertidig økning i kostnadene.

Framskrivningen av basisinntekter 2019-22 følger fakultetets inntektssimulator, og den bygger blant annet på innrapporterte måltall for produksjon innen både utdanning og forskning. I de innrapporterte måltallene er det lagt inn forventning om en nøktern vekst i studiepoeng og ferdige kandidater som følge av restrukturering av masterporteføljen. Det forventes også en vekst i disputaser som følge av flere år med økt rekruttering til phd-programmet. Det ligger også en svak økning av de eksterne inntektene som beskrives mer detaljert nedenfor. For perioden 2019 til 22 ligger det i

begrenset grad inntekter utenom tildelingsbrevet, men det er lagt inn forventning om dekning av forskningstermin for studiedekan for bachelor og masterprogrammene i 2019 og 2020. Det bidrar til å forklare nedgangen i forventning til inntekter mot slutten av perioden.

Personalkostnader

Personalkostnadene vil falle utover i perioden som følge av at vi ikke lengre overoppfyller måltallet for rekrutteringsstillinger. Det er forventet avgang i 12 årsverk i faste vitenskapelige stillinger i perioden, og en noe forskjøvet nyrekruttering som gjør at antall årsverk holdes omtrent på samme nivå.

Timelønnskostnadene er forventet omtrent på samme nivå gjennom prognoseperioden.

Vi har hatt flere år med økning av offentlige refusjoner som følge av UiOs tettere oppfølging av sykefravær og permisjoner, men i prognosen er det forventet at denne effekten er hentet ut. Vi har derfor lagt inn samme forholdstall mellom offentlige refusjoner og fast lønn som vi har i 2017.

Driftskostnader og investeringer

Det er i prognosen ikke lagt opp til noen vesentlig utvikling i drifts- og investeringskostnadene. Det forhøyede nivået på driftskostnader i 2018 skyldes øremerkede tildelinger og overføring av forsinket aktivitet. For å unngå tilsvarende forskyvning av aktivitet inn i 2019 vil vi følge de øremerkede tildelingene tettere opp for å vurdere om midlene heller skal inndras enn overføres.

Investeringskostnadene er også midlertidig forhøyet i 2018 som følge av tildelte utstyrsmidler.

Nettobidrag

For å oppnå balanse i prognoseperioden er Helsam avhengige av å hente inn betydelig med nye eksterne inntekter i perioden. I prognosen vil nettobidraget fra eksterntfinansiert virksomhet utgjøre omtrent en fjerdedel av instituttets samlede inntekter på basis.

Vi har lagt til grunn innrapporterte måltall for eksterne inntekter i beregningen av framtidig nettobidrag gjennom Dummy-prosjekter. Usikkerheten knyttet til om vi klarer å nå måltallene for nye eksterne inntekter er som nevnt den vesentligste risikofaktoren i prognosen. Måltallene inneholder en relativt svakere vekst i inntektene fra NFR enn det vi har hatt de siste årene. EU-inntektene er forventet doblet i perioden, men prosjektporteføljen er her såpass liten at det kan oppnås gjennom relativt få nye prosjekter. Andre eksterne inntekter er forventet litt redusert gjennom perioden. Helsam har de siste årene hatt til dels betydelig vekst i eksterne inntekter (og tilhørende nettobidrag til basisvirksomheten). Det gjør at selv en relativt svak vekst i måltallet framstår ambisiøst.

Nettobidraget for 2018 er beregnet ut fra kjente prosjekter og inneholder i helt begrenset grad Dummy-prosjekter siden vi ikke forventer mye nye aktivitet i løpet av 2018 for prosjekter hvor finansieringen ennå ikke er kjent.

Eksternt finansiert virksomhet

Eksternt finansiert virksomhet	Regnskap 2016	Prognose 2017 per T2	Antatt resultat 2017-til grunn for prognosene*	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Inntekter	-101 929 719	-111 603 701	-111 603 701	-104 735 914	-111 667 027	-102 297 564	-110 785 012	-118 373 620
Personalkostnader	60 320 831	59 249 163	59 249 163	58 623 443	55 819 558	51 622 603	56 938 800	59 962 979
Driftskostnader	20 884 161	24 763 947	24 763 947	25 590 521	24 032 406	21 077 357	19 753 065	21 407 110
Investeringer	49 183	225 000	225 000		245 000			
Isolert saldo uten nettobidrag og prosjektavslutning	-20 675 544	-27 365 592	-27 365 592	-20 521 950	-31 570 063	-29 597 605	-34 093 147	-37 003 531
Nettobidrag	29 535 160	25 532 844	22 500 000	31 382 198	33 938 044	30 371 129	33 357 554	35 087 215
Prosjektavslutning	-746 854	-1 896 204	630 000	-440 521	882 711	-877 683		
Isolert saldo med nettobidrag og prosjektavslutning	8 112 761	-3 728 952	-4 235 592	10 419 727	3 250 691	-104 159	-735 593	-1 916 316
Overført fra i fjor	-30 832 271	-22 719 510	-22 719 510	-26 955 102	-16 535 375	-13 284 684	-13 388 842	-14 124 435
Saldo	-22 719 510	-26 448 462	-26 955 102	-16 535 375	-13 284 684	-13 388 842	-14 124 435	-16 040 751

Ettersom de eksterntfinansierte inntektene ikke er periodisert er det i begrenset grad interessant å vurdere over- og underforbruk knyttet til den eksterntfinansierte virksomheten. Saldoen viser en forventning om at inntektene samlet sett kommer litt før kostnadene i tid, og at dette ikke endrer seg

vesentlig i perioden. All eksterntfinansiert virksomhet er budsjettert med en forventning om balanse mellom inntekter og kostnader, og at dette oppnås gjennom bruk av egenandeler og internfinansiert overhead. Det er likevel lagt inn avvik fra dette i forbindelse med prosjektavslutning for noen kjente prosjekter i de neste årene. Det gjelder to oppdragsprosjekter som avsluttes med overskudd, og forventet underskudd knyttet til avslutningen av Scientia Fellows prosjekter.

Beregningen av framtidige inntekter hviler i perioden 2019-22 på innrapporterte måltall for de ulike inntektskategoriene. Kostnadssiden er prognostisert med å lage Dummy-prosjekter på differansen mellom måltallet og kjente prosjekter. Dummy-prosjektene er budsjettert med utgangspunkt i typiske prosjekter fra Helsam innenfor de ulike prosjektseriene; NFR, EU og andre finansierer (departementer, direktorater, gaveprosjekter og øvrige finansierer). Forventningen om noe fall i personalkostnadene skyldes at det ligger inne noe mer frikjøp i enkelte av Dummy-prosjektene, og at kostnadene da kommer inn i nettobidraget.

Vurdering av årsverksutvikling

	Faktisk					Prognose					Faktisk Øyeblikks- bilde
	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	Gjennom- snitt	nitt (11 mnd)	2018	2019	2020	2021	2022	
Basisvirksomheten	2013	2014	2015	2016	2017						
UFF-stillinger* unntatt rekrutteringsstillinger	71	77	76	79	80	82	85	82	78	77	82
Rekrutteringsstillinger	17	19	20	19	28	25	13	16	15	14	29
Andre stillinger	29	31	31	32	35	36	36	34	34	32	36
Sum	118	127	126	130	142	142	134	132	128	123	147
Eksternt finansiert virksomhet											
UFF-stillinger* unntatt rekrutteringsstillinger	34	35	32	29	23	23	19	15	12	11	23
Rekrutteringsstillinger	28	31	42	48	44	44	43	41	53	60	43
Andre stillinger	8	7	8	10	10	11	10	9	9	8	10
Sum	70	73	81	86	77	78	72	65	73	79	75

Basisvirksomhet

Som forklart tidligere har Helsam midlertidig forhøyet aktivitet i år og neste år. I prognoseperioden ligger det en justering ned mot samme nivå som i fjor, og tilsynelatende enda lavere. For UFF-stillingene skyldes det at i slutten av perioden så er noe av nyrekrutteringen litt forskjøvet ift avgang, og at det i 2022 er planlagt tilsatt flere nye stillinger som ikke gir full årsverksuttelling det året.

Den forhøyete aktiviteten i år og neste år er særlig synlig gjennom sterk økning i de basisfinansierte rekrutteringsstillingene. De viktigste forklaringene for dette overforbruket er egenandeler i Scientia Fellows-prosjektet og restartering av 3 phd-prosjekter. I prognosen er det lagt inn forventning om å fylle måltallet for rekrutteringsstillinger ved telling ved utgangen av september hvert år. Det gjør at helårseffekten av årsverkene i varierende grad møter forventet måltall. Vi har i prognostiseringen lagt inn en forventning om ytterligere reduksjon i måltallet fra 2019 av som følge av allokering av rekrutteringsstillinger fra fakultetsstyret.

Kategorien andre stillinger består for Helsams del av administrative stillinger. Økningen i 2017 – 19 skyldes bruk av vikarer i forbindelse med permisjoner og midlertidig økning i frikjøp til eksterne prosjekter. I tillegg er det lagt inn en noe tidligere erstatning av en økonomistilling i forkant av pensjonsavgang.

Eksterntfinansiert virksomhet

Prognosen for årsverksutviklingen i den eksterntfinansierte virksomheten preges av måten Dummy-prosjekter er budsjettert på. Det gjør at andelen rekrutteringsstillinger blir urealistisk høyt, og at det i liten grad gir mening å se på utviklingen på tvers av stillingskategori. Det samlede stillingsvolumet går noe ned i prognoseperioden. Det skyldes at frikjøp av ansatte ikke inngår i årsverksoversikten, selv om det er et betydelig element i Dummy-prosjektene. Dette bidrar til at årsverksprognosen ikke alene gir et godt bilde av forventningene til framtidig eksterntfinansiert virksomhet.